

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 31 marca 2016 roku (...) spółka jawna D. T. Z. B. z siedzibą w S. (zwana dalej Spółką (...)) żądała zasądzenia od pozwanego J. B. kwoty 381936,82 zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany jako jeden ze wspólników powodowej spółki, w 2014 roku wypowiedział umowę spółki ze skutkiem na 31 grudnia 2014 roku. Ponieważ udział kapitałowy pozwanego w powodowej spółce na dzień upłynięcia terminu wypowiedzenia wykazywał wartość ujemną, zatem - zdaniem strony powodowej - powinien on wyrównać powodce przypadającą na niego brakującą wartość na podstawie art. 65 § 4 k.s.h. W ocenie strony powodowej, wartość zbywczą majątku spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła minus 716351,44 zł, wskutek czego z tego tytułu pozwany powinien wyrównać powodce brakującą wartość w kwocie 238783,81 złotych. Ponadto, jak podała strona powodowa, pozwany w 2014 roku wypłacił sobie zaliczki na poczet zysku, w łącznej kwocie 223753,02 zł, a jednocześnie w tym samym roku wpłacił do kasy powodowej spółki łącznie 80600 zł, zatem różnicę pomiędzy tymi kwotami w wysokości 143153,01 zł powinien zwrócić stronie powodowej (pozew k. 2-7).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył, aby pobrał z kasy powódki kwotę 223753,01 zł, a nadto zarzucił, że powódka znacząco zaniżyła wartość swoich aktywów. Ponadto pozwany podniósł, że powódka nie uwzględniła szeregu wpłat pozwanego w 2014 roku, określonych jako „wpłata” lub „wpłata własna”, o łącznej wartości 102400 zł (odpowiedź na pozew k. 165-166).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 listopada 2001 roku pozwany J. B. wraz z dwoma pozostałymi wspólnikami - D. T. i Z. B., zawarli umowę spółki jawnej pod nazwą (...) spółka jawna J. B. D. Z. B. w S.. Każdy ze wspólników wniósł do spółki udziały w kwocie po 1000 zł. Zgodnie z umową spółki, każdy ze wspólników miał uczestniczyć w zyskach i stratach proporcjonalnie do wniesionych wkładów (bezporne - kopia umowy spółki jawnej k. 8).

Pismem z dnia 30 czerwca 2014 roku, doręczonym spółce 31 sierpnia 2014 roku, pozwany wypowiedział umowę spółki ze skutkiem na 31 grudnia 2014 roku (bezporne - kopia wypowiedzenia k. 9).

Przez okres od stycznia do września 2014 roku pozwany pobrał z kasy powodowej spółki, tytułem zaliczki na przyszły zysk spółki za 2014 rok, łączną kwotę 414166,67 zł (dowód: poświadczone kopie dowodów wypłaty i przelewów bankowych k. 10-69 oraz k. 190-246, zeznania świadków A. B., E. B., M. D.skiej i K. M. na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. k. 276-280).

W tym samym czasie pozwany przekazał do kasy powodowej spółki łączną kwotę 80600 zł (dowód: poświadczone kopie dowodów wpłat k. 70-74).

Ponadto pozwany w 2014 roku dokonywał na rzecz powodowej spółki innych wpłat określanych jako „wpłata własna” lub „wpłata”, na łączną kwotę 102400 zł, jednakże - za wyjątkiem kwoty 18600 zł, wchodzącej w skład wyżej wymienionej kwoty 80600 zł - nie były to środki pochodzące z jego majątku lecz były to środki powodowej spółki uzyskane przez nią z utargu. Kwoty te były najpierw wypłacane pozwanemu z kasy powodowej spółki, a następnie przez niego wpłacane na rachunek bankowy powódki (dowód: poświadczone kopie dowodów wpłat k. 170-176, poświadczone kopie dowodów wypłaty k. 247-253, zeznania świadków A. B., E. B.lickiej, M. D. i K. M. na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. k. 276-280).

Uchwałą z dnia 3 kwietnia 2015 roku zgromadzenie wspólników powodowej spółki zatwierdziło sprawozdanie finansowe spółki za 2014 rok, w tym bilans i rachunek zysków i strat, stwierdzając stratę za 2014 rok w kwocie 697688,05 zł (dowód: poświadczona kopia uchwały k. 189).

Wartość zbywcza majątku powodowej spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku w rzeczywistości wynosiła minus 1447 962,76 zł (dowód: opinia biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw k. 606-654, uzupełniająca opinia biegłego k. 685-690).

W wartości powyższej uwzględniona została, wśród aktywów, wartość nieruchomości gruntowej w miejscowości S. przy ulicy (...), która wynosiła 200000 zł, zaś wartość naniesień budowlanych na tej nieruchomości wynosiła 414000 zł (dowód: opinia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości k. 306-349).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z artykułem 65 § 1 k.s.h., w przypadku wystąpienia wspólnika ze spółki jawnej wartość udziału kapitałowego wspólnika oznacza się na podstawie osobnego bilansu uwzględniając wartość zbywczą majątku spółki. Jak stanowi § 2 pkt 1 tego przepisu, jako dzień bilansowy przyjąć należy w przypadku wypowiedzenia ostatni dzień roku obrotowego, w którym upłynął termin wypowiedzenia. Z § 4 tego przepisu wynika natomiast, że w przypadku, gdy udział kapitałowy wspólnika występującego przy rozliczeniu wykazuje wartość ujemną, jest on obowiązany wyrównać spółce przypadającą na niego brakującą wartość.

W niniejszej sprawie bezspornie pozwany był wspólnikiem powodowej spółki jawnej i wystąpił ze spółki poprzez wypowiedzenie umowy spółki, ze skutkiem na 31 grudnia 2014 roku. Bezspornie też udział kapitałowy pozwanego w powodowej spółce wynosił jedną trzecią.

Strona powodowa zdołała wykazać, że na dzień bilansowy, który należy przyjąć do rozliczenia z pozwanym, tj. 31.12.2014 r., wartość majątku zbywczego powódki była ujemna i wynosiła minus 1447962,76 zł.

Zatem obciążający pozwanego udział w stracie, podlegający wyrównaniu, wynosił 482654,25 zł, jako trzecia część powyższej kwoty straty.

Oprócz tego pozwany obowiązany był do rozliczenia się z pobranych w 2014 roku zaliczek na poczet zysku, którego jednak powódka nie osiągnęła. Przedstawiony przez powódkę materiał dowodowy daje podstawę do ustalenia, że wartość z tego tytułu – po odliczeniu dokonanych przez pozwanego wpłat - jest nie mniejsza niż opisana w pozwie suma 143153,01 zł. Mając to na uwadze, należało uznać żądanie pozwu za uzasadnione, jako niższe od sumy wskazanych należności pozwanego wobec powódki, a nawet niższe od samego tylko udziału pozwanego w ujemnej wartości zbywczej powódki na dzień 31.12.2014 r.

Pozwany wprawdzie zakwestionował opinię biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, dotyczącą wartości nieruchomości wchodzącej w skład mienia powodowej spółki, jednakże, pomimo wezwania, nie uścił wymaganej zaliczki na wydatki związane z przeprowadzeniem dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, która mogłaby ewentualnie zweryfikować zarzuty podniesiony przez pozwanego. W konsekwencji tego zaniechania sąd pominął dowód z uzupełniającej opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, na podstawie art. 130⁴ § 5 k.p.c., przyjmując wartość nieruchomości ustaloną w opinii zasadniczej biegłego, albowiem poza głośnymi twierdzeniami pozwanego brak było dowodowych podstaw do ustalenia innej jej wartości.

Sąd odmówił mocy dowodowej zeznaniom pozwanego w zakresie twierdzeń, iż nie dokonywał opisanych przez powódkę wypłat z kasy powodowej spółki. Przeczą temu nie tylko zakwestionowane przez pozwanego dowody z dokumentów stwierdzających dokonywanie tych wypłat, ale także zeznania przesłuchanych w sprawie świadków z których jednoznacznie wynika że pozwany środki takie pobierał. Nawet zaś gdyby przyjąć, że niektóre z przedstawionych przez stronę powodową dokumentów nie zawierają autentycznego podpisu pozwanego, to okoliczność ta nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy z tej przyczyny, że roszczenie pozwu – biorąc pod uwagę jego wysokość w porównaniu do ustalonej w toku postępowania wartości zbywczej powodowej spółki - byłoby uzasadnione nawet przy ograniczeniu jego podstawy jedynie do partycypacji pozwanego w ujemnej wartości

zwyczajnej powodowej spółki na podstawie art. 65 § 4 k.s.h. W tych warunkach przeprowadzanie wnioskowanego przez pozwanego dowodu z opinii biegłego z zakresu grafologii było niecelowe.

Jeśli chodzi o wycenę wartości zwyczajnej przedsiębiorstwa powodowej spółki na 31 grudnia 2014 roku, Sąd oparł się w tym zakresie na opinii biegłego R. P. (1)siaka, odmawiając mocy dowodowej opinii biegłego P. M.. Biegły P. M. obliczył wartość przedsiębiorstwa spółki metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (dochodową) zamiast metodą majątkową. Tymczasem treść przepisu art 65 k.s.h. wskazuje na to, że podstawą wyceny ma być bilans, a nie rachunek przepływów pieniężnych. Ponadto przepis ten posługuje się pojęciem „wartość zbywca majątku” co ściśle wiąże się z metodą wyceny aktywów polegającej na korygowaniu wartości aktywów od ich wartości rynkowej. Przemawia to za przyjęciem opinii biegłego R. P., jako posługującej się akceptowaną w piśmiennictwie prawniczym metodą majątkową.

W zakresie zasądzonych odsetek ustawowych za opóźnienie podstawą prawną rozstrzygnięcia jest przepis art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając ich zwrot od pozwanego na rzecz powódki, jako strony wygrywającej proces. Na koszty poniesione przez powódkę złożyła się opłata od pozwu 19097 zł, opłata za czynności radcy prawnego 10800 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz suma uiszczonych i wykorzystanych zaliczek na wydatki w toku postępowania - 12991,78 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 u. o k. s. obciążono pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi, tj. wydatkami związanymi z przeprowadzeniem dowodów z opinii biegłych pokrytymi tymczasowo przez Skarb Państwa, w łącznej wysokości 7283,61 zł.

Na podstawie art. 84 u. o k. s. należało zwrócić na rzecz powódki nadpłaconą część uiszczonych zaliczek na koszty przeprowadzenia dowodów z opinii biegłego, w kwocie 1008,22 zł.

ZARZĄDZENIE

doręczyć odpis wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikowi powoda – adw. O. K.